

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2006. gada 9. martā *

Lieta C-436/04

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LES 35. pantam, ko *Hof van Cassatie* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2004. gada 5. oktobrī un kas Tiesā registrēts 2004. gada 13. oktobrī, kriminālprocesa tiesvedībā pret

Leopold Henri Van Esbroeck.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši R. Šintgens [*R. Schintgen*] (referents), R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un J. Klučka [*J. Klučka*],

ģenerālvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*], sekretāre K. Štranca [*K. Sztranc*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 22. septembrī,

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

nemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- van Esbreka [*van Esbroeck*] vārdā — T. Vrebosa [*T. Vrebos*], *advocaat*,
- Čehijas valdības vārdā — T. Bočeks [*T. Boček*], pārstāvis,
- Nīderlandes valdības vārdā — H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*] un K. M. Viselsa [*C. M. Wissels*], pārstāves,
- Austrijas valdības vārdā — K. Pesendorferē [*C. Pesendorfer*], pārstāve,
- Polijas valdības vārdā — T. Novakovskis [*T. Nowakowski*], pārstāvis,
- Slovākijas valdības vārdā — R. Prohačka [*R. Procházka*], pārstāvis,
- Eiropas Kopienų Komisijas vārdā — V. Bogensbergers [*W. Bogensberger*] un R. Trousterss [*R. Troosters*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 20. oktobrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz 54. un 71. panta interpretāciju Konvencijā, ar ko īsteno Šengenas 1985. gada 14. jūnija Nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām (OV 2000, L 239, 19. lpp.; turpmāk tekstā — “KĪŠL”), kas parakstīta 1990. gada 19. jūnijā Šengēnā (Luksemburga).
- 2 Šis jautājums radās pret van Esbreka [*van Esbroeck*] kungu Beļģijā aizsāktās kriminālprocesa tiesvedības saistībā ar narkotisku vielu apgrozījumu ietvaros.

Atbilstošās tiesību normas

Konvencija, ar ko īsteno Šengenas Nolīgumu

- 3 1. pants Protokolā par Šengenas *acquis* iekļaušanu Eiropas Savienības sistēmā, kas ar Amsterdamas Līgumu pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam (turpmāk tekstā — “Protokols”), pilnvaroja trīspadsmit Eiropas Savienības dalībvalstis, tostarp Beļģijas Karalisti, izveidot ciešāku savstarpēju sadarbību jomās, uz ko attiecas Šengenas *acquis* atbilstoši minētā Protokola pielikumam.

- 4 Tādējādi definētais Šengenas *acquis* tostarp iekļauj Nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām, kas parakstīts Šengēnā 1985. gada 14. jūnijā (OV 2000, L 239, 13. lpp.; turpmāk tekstā — “Šengenas Nolīgums”), kā arī KĪŠL.
- 5 Saskaņā ar Protokola 2. panta 1. punkta pirmo daļu, sākot ar datumu, kad stājas spēkā Amsterdamas Līgums, minētā protokola 1. pantā paredzētajām trīspadsmit dalībvalstīm nekavējoties tiek piemērots Šengenas *acquis*.
- 6 Piemērojot Protokola 2. panta 1. punkta otrās daļas otro teikumu, Eiropas Savienības Padome 1999. gada 20. maijā pieņēma Lēmumu 1999/436/EK, nosakot tiesisko pamatu katrai tiesību normai vai lēmumam, kas veido Šengenas *acquis*, atbilstoši attiecīgajām Eiropas Kopienas dibināšanas līguma un Līguma par Eiropas Savienību tiesību normām (OV L 176, 17. lpp.). No šī lēmuma 2. panta saistībā ar tā A pielikumu izriet, ka Padome ir izvēlējusies LES 34. un 31. pantu, kā arī LES 34., 30. un 31. pantu, kas veido daļu no Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļas ar nosaukumu “Noteikumi par policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās”, kā juridisko pamatu KĪŠL 54. un 71. pantam.
- 7 KĪŠL 54. pants ir iekļauts III sadaļas ar nosaukumu “Policija un drošība” 3. nodaļā ar nosaukumu “*Non bis in idem* principa piemērošana”, un saskaņā ar to:

“Personu, kura ar galīgu tiesas spriedumu notiesāta vienā Līgumslēdzējā Pusē, nedrīkst par to pašu nodarījumu notiesāt cita Līgumslēdzēja Puse, ar noteikumu, ka notiesāšanas gadījumā sods jau ir izciešs, to izcieš vai to vairs nevar izpildīt atbilstīgi tās Līgumslēdzējas Puses likumiem, kas spriedumu pieņēmusi.”

- 8 KĪŠL 71. pants, kas veido tās pašas III sadaļas 6. nodaļu ar nosaukumu "Narkotiskās vielas", noteic:

"1. Attiecībā uz tiešu vai netiešu narkotisku un jebkādu psihotropu vielu (tostarp Indijas kaņepju) tirdzniecību, kā arī šo ražojumu un vielu glabāšanu ar mērķi tās tirgot vai eksportēt Līgumslēdzējas Puses apņemas atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas konvencijām [1961. gada Vienotā konvencija par narkotiskajām vielām, versijā, kas grozīta ar 1972. gada protokolu, ar ko groza 1961. gada Vienoto konvenciju par narkotiskajām vielām, un 1988. gada 20. decembra Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija par narkotisko un psihotropo vielu nelegālu apgrozījumu] noteikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu un apkarotu nelikumīgu tirdzniecību ar narkotiskām un psihotropām vielām.

2. Neskarot 74., 75. un 76. panta noteikumus, Līgumslēdzējas Puses apņemas ar administratīviem un krimināltiesiskiem pasākumiem novērst un apkarot narkotisku un psihotropu vielu (tostarp Indijas kaņepju) nelikumīgu eksportu, kā arī šo ražojumu un vielu tirdzniecību, piegādi un glabāšanu.

3. Lai apkarotu narkotisku un psihotropu vielu (tostarp Indijas kaņepju) nelikumīgu importu, Līgumslēdzējas Puses pastiprina personu un preču, kā arī transporta līdzekļu kontroli pie ārējām robežām. Šos pasākumus precizē 70. pantā paredzētā darba grupa. Šī darba grupa *inter alia* apsvērs iespēju izmantot daļu policijas un muitas personāla, kas ir brīvs no iekšējo robežu uzraudzības, kā arī iespēju darbā izmantot modernas narkotiku atklāšanas metodes un narkotiku meklētājus suņus.

4. Lai nodrošinātu šā panta noteikumu ievērošanu, Līgumslēdzējas Puses īpaši uzrauga vietas, par kurām ir zināms, ka tās izmanto narkotiku tirdzniecībai.

5. Līgumslēdzējas Puses dara visu iespējamo, lai novērstu un apkarotu negatīvās sekas, ko izraisa nelikumīgs pieprasījums pēc jebkādam narkotiskām un psihotropām vielām (tostarp Indijas kaņepēm). Katra Līgumslēdzēja Puse ir atbildīga par šajā sakarā paredzētajiem pasākumiem.”

Nolīgums starp Eiropas Savienības Padomi, Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par šo valstu asociēšanu Šengenas acquis īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā

- 9 Saskaņā ar Protokola 6. panta pirmo daļu 1999. gada 18. maijā Eiropas Savienības Padome, Islandes Republika un Norvēģijas Karaliste noslēdza Nolīgumu par šo abu valstu asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā (OV L 176, 36. lpp.; turpmāk tekstā — “Nolīgums”).
- 10 Padomes 2000. gada 1. decembra Lēmuma 2000/777/EK par Šengenas *acquis* piemērošanu Dānijā, Somijā un Zviedrijā, kā arī Islandē un Norvēģijā (OV L 309, 24. lpp.) 1. panta b) apakšpunkts saskaņā ar Nolīguma 15. panta 4. punktu paredz, ka A un B pielikumā minētie noteikumi, sākot no 2001. gada 25. marta “attiecas uz Islandi un Norvēģiju to savstarpējās attiecībās un to attiecībās ar Beļģiju, Dāniju, Vāciju, Grieķiju, Spāniju, Franciju, Itāliju, Luksemburgu, Nīderlandi, Austriju, Portugāli, Somiju un Zviedriju”. KĪŠL 54. un 71. pants ir daļa no minētā A pielikuma.

- 11 No tā izriet, ka KĪŠL 54. un 71. pants kopš 2001. gada 25. marta ir piemērojami attiecībās starp Norvēģijas Karalisti un Beļģijas Karalisti.

Apvienoto Nāciju Vienotās konvencijas par narkotiskajām un psihotropajām vielām

- 12 Saskaņā ar 36. pantu 1961. gada Vienotajā konvencijā par narkotiskajām vielām, kas grozīta ar 1972. gada protokolu (turpmāk tekstā — “Vienotā konvencija”):

“Krimināltiesību noteikumi

1. a) neskarot konstitucionālo tiesību normas, katra Līgumslēdzēja puse veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai šīs konvencijas noteikumiem neatbilstīga narkotisko vielu audzēšana un produkcija, ražošana, ieguve, sagatavošana, uzglabāšana, piedāvāšana, laišana apgrozībā, izplatīšana, pirkšana, pārdošana, piegāde, noteiktos gadījumos arī kurtāža, nosūtīšana, tranzīts, pārvadāšana, importēšana un eksportēšana vai jebkāda cita darbība, kas, pēc attiecīgās Puses domām, ir pretrunā ar šīs konvencijas noteikumiem, ir sodāmi noziedzīgi nodarījumi, ja tie veikti ar nodomu, un par smagiem noziedzīgiem nodarījumiem ir piespriežams atbilstošs sods, proti, cietumsods vai citāda veida sods ar brīvības atņemšanu.

- b) [..]

2. Neskarot katras Līgumslēdzējas puses konstitucionālo tiesību normas, tās tiesību sistēmu un valsts tiesību normas,

- a) i) katra no 1. punktā uzskaitītajām darbībām tiks uzskatīta par atsevišķu noziedzīgu nodarījumu, ja tie ir izdarīti dažādās valstīs;

[..].”

- 13 1971. gada konvencijas (turpmāk tekstā — “1971. gada konvencija”) 22. pantā ietverts Vienotās konvencijas 36. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļai būtībā identisks saturs.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- 14 Van Esbrekam, Beļģijas pilsonim, ar Bergenā (Norvēģija) Pirmās instances tiesas 2000. gada 2. oktobra spriedumu tika piespriests piecu gadu cietumsods saistībā ar nelegālu narkotiku (amfetamīni, hašišs, MDMA un diazepāms) importu Norvēģijā. Izcietis daļu no tam piespriestā soda, van Esbreks tika atbrīvots nosacīti un 2002. gada 8. februārī izraidīts uz Beļģiju.

15 2002. gada 27. novembrī pret van Esbreku Beļģijā tika uzsākta tiesvedība, kā rezultātā 2003. gada 19. martā viņam ar Antverpenes (Beļģija) *Correctionele rechtbank* spriedumu tika piespriests viena gada cietumsods saistībā ar nelegālu to pašu augstāk minēto produktu eksportu ārpus Beļģijas robežām 1999. gada 31. maijā. Šis spriedums tika apstiprināts ar Antverpenes *Hof van beroep* 2004. gada 9. janvāra spriedumu. Šīs abas tiesas piemēroja Vienotās konvencijas 36. panta 2. punkta a) apakšpunktu, saskaņā ar kuru ikviens no tajā minētajiem noziedzīgiem nodarījumiem ir uzskatāms par atsevišķu noziedzīgu nodarījumu, ja tie ir veikti dažādās valstīs.

16 Ieinteresētā persona pret šiem spriedumiem iesniedza kasācijas sūdzību, minot, ka ir pārkāpts KĪŠL 54. pantā noteiktais *ne bis in idem* princips.

17 Šādos apstākļos *Hof van Cassatie* nolēma apturēt tiesvedību un Tiesai uzdot šādus prejudiciālus jautājumus:

- 1) Vai [KĪŠL] 54. pants ir interpretējams tādējādi, ka to Beļģijas tiesa var piemērot personai, kura pēc 2001. gada 25. marta krimināltiesā ir saukta pie krimināl-atbildības par to pašu nodarījumu, par kuru sodu 2000. gada 2. oktobrī ir piespriedusi Norvēģijas krimināltiesā, ja sods vai cita veida pasākums ir izciests/ paveikts, ņemot vērā, ka saskaņā ar [Noliguma] 2. panta 1. punktu [KĪŠL] 54. pantu Norvēģija īsteno vai piemēro tikai pēc 2001. gada 25. marta?

Tiktāl, ciktāl atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:

- 2) Vai [KĪŠL] 54. pants saistībā ar šīs pašas konvencijas 71. pantu tā rezultātā ir interpretējams tādējādi, ka sodāma to pašu narkotisko un visa veida psihotropo vielu, ieskaitot Indijas kaņepju, glabāšana eksporta un importa nolūkā, par ko dažādās KĪŠL noslēgušās vai Šengenas *acquis* īstenojošās un piemērojošās valstīs ir uzsākta kriminālprocesa tiesvedība, ir uzskatāma par eksportu vai importu un “vienu un to pašu nodarījumu” iepriekš minētā 54. panta izpratnē?

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 18 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai KĪŠL 54. pantā nostiprinātais *ne bis in idem* princips ir jāpiemēro Līgumslēdzējā valstī aizsāktajā kriminālprocesa tiesvedībā par nodarījumu, par kuru ieinteresētajai personai jau ir ticis piespriests sods citā Līgumslēdzējā valstī, pat tad, ja KĪŠL vēl šajā otrajā valstī notiesājoša sprieduma pasludināšanas brīdī nav bijis spēkā.

- 19 Šajā sakarā, pirmkārt, ir jāatgādina, ka Šengenas *acquis* Beļģijā piemēro kopš 1999. gada 1. maija un Norvēģijā — kopš 2001. gada 25. marta. Noziegums, par kuru van Esbrekam tikusi celta apsūdzība, tika izdarīts 1999. gada 31. maijā un 1. jūnijā. Turklāt šī persona Norvēģijā 2000. gada 2. oktobrī tika notiesāta par nelegālu aizliegtu vielu importu un Beļģijā — 2003. gada 19. martā par to pašu produktu nelegālu eksportu.

- 20 Otrkārt, ir jākonstatē, ka Šengenas *acquis* nav ietverts neviena īpašs noteikums par KĪŠL 54. panta stāšanos spēkā vai tā iedarbību laikā.
- 21 Treškārt, ir jāatgādina — kā to pamatoti norāda Eiropas Kopienų Komisija — *ne bis in idem* principa piemērošanas problēma rodas tikai un vienīgi brīdī, kad pret to pašu personu citā Līgumslēdzējā valstī tiek uzsākta otra kriminālprocesa tiesvedība.
- 22 Tā kā šīs pēdējās tiesvedības ietvaros kompetentai tiesai piekrist izvērtēt, vai ir izpildīti visi nosacījumi minētā principa piemērošanai, tāpat otro lietu izskatošajai tiesai, piemērojot KĪŠL 54. pantu, ir izvirzīta prasība, lai KĪŠL tobrīd būtu spēkā attiecīgajā otrajā Līgumslēdzējā valstī.
- 23 Tā rezultātā apstāklim, ka KĪŠL vēl nebija saistošs pirmajā Līgumslēdzējā valstī brīdī, kad attiecībā uz ieinteresēto personu tika piespriests galīgs sods 54. panta izpratnē, nav nozīmes.
- 24 Šādos apstākļos uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka KĪŠL 54. pantā nostiprinātais *ne bis in idem* princips ir jāpiemēro Līgumslēdzējā valstī aizsāktajā kriminālprocesa tiesvedībā par nodarījumu, par kuru ieinteresētajai personai sods jau ir ticis piespriests otrā Līgumslēdzējā valstī pat tad, ja šajā otrajā valstī minētā notiesājošā sprieduma pasludināšanas brīdī KĪŠL vēl nebija stājies spēkā, ar nosacījumu, ka tas attiecīgajās Līgumslēdzējās valstīs bija spēkā brīdī, kad otro lietu izskatošā tiesa izvērtēja *ne bis in idem* principa piemērošanas nosacījumus.

Par otro jautājumu

- 25 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, kurš kritērijs ir nozīmīgs, lai piemērotu jēdzienu “tas pats nodarījums” KĪŠL 54. panta izpratnē, un it īpaši, vai nelegālas darbības, kas sevī ietver vienu un to pašu narkotisko vielu eksportu no vienas Līgumslēdzējas valsts un importu citā Līgumslēdzējā valstī, kuru rezultātā šajās attiecīgajās valstīs ir ierosinātas krimināllietas, atbilst šim jēdzienam.
- 26 Šajā sakarā Čehijas valdība uzskata, ka, identificējot nodarījumu, tiek prezumēta juridiskās kvalifikācijas, kā arī aizsargājamo juridisko interešu noteikšana.
- 27 Tomēr, no vienas puses, no KĪŠL 54. panta redakcijas, kurā izmantots jēdziens “tas pats nodarījums”, izriet, ka šī noteikuma mērķis ir norādīt uz attiecīgā nodarījuma būtību, izslēdzot tā juridisko kvalifikāciju.
- 28 Vienlīdz ir arī jākonstatē, ka minētajā pantā izmantotie vārdi atšķiras no tiem, kas ir izmantoti citos starptautiskajos [tiesību] aktos, kuros ir nostiprināts *ne bis in idem* princips. Faktiski atšķirībā no KĪŠL 54. panta Starptautiskā pakta “Par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām” 14. panta 7. punktā un tāpat arī Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 7. protokola 4. pantā ir lietots jēdziens “noziedzīgs nodarījums”, kas ietekmē lietas apstākļu juridiskās kvalificēšanas kritērija kā nosacījuma minētajos tiesību aktos nostiprinātā *ne bis in idem* principa piemērošanā nozīmi.

- 29 No otras puses, ir jāatgādina — kā to Tiesa konstatējusi 2003. gada 11. februāra spriedumā apvienotajās lietās C-187/01 un C-385/01 *Gözütok* un *Brügge* (*Recueil*, I-1345. lpp.), ka saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļas noteikumiem par policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, kura 34. un 31. pants tika raksturoti kā KĪŠL 54.–58. panta juridiskais pamats, tāpat arī saskaņā ar Šengenas Nolīguma vai paša KĪŠL noteikumiem KĪŠL 54. panta piemērošana nav atkarīga no saskaņošanas vai vismaz dalībvalstu krimināltiesību normu tuvināšanas.
- 30 Ar KĪŠL 54. pantā nostiprināto *ne bis in idem* principu ir izvirzīta noteikta prasība, lai Līgumslēdzējas valstis savstarpēji uzticētos to attiecīgajām krimināltiesību sistēmām un, ja valstu krimināltiesības savā starpā nav saskaņotas, tad ikviena no minētajām valstīm atzītu citās Līgumslēdzējās valstīs spēkā esošo krimināltiesību piemērošanu pat tad, ja tās pašas valsts tiesību piemērošanas rezultātā būtu rasts citāds risinājums (iepriekš minētais spriedums lietā *Gözütok* un *Brügge*, 33. punkts).
- 31 No tā izriet, ka iespējamā atšķirīgā tā paša nodarījuma juridiskā kvalifikācija divās Līgumslēdzējās valstīs nav šķērslis, lai piemērotu KĪŠL 54. pantu.
- 32 To pašu iemeslu dēļ nav atbalstāms aizsargāto juridisko interešu noteikšanas kritērijs; tas var atšķirties katrā Līgumslēdzējā valstī.

- 33 Tā rezultātā ir jāatzīst, ka KĪŠL 54. panta mērķis ir izvairīties no tā, lai persona, kas izmanto tiesības uz brīvu pārvietošanos, tiek saukta pie kriminālatbildības par tām pašām darbībām vairāku Līgumslēdzēju valstu teritorijās (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Gözütok* un *Brügge*, 38. punkts, kā arī 2005. gada 10. marta spriedums lietā C-469/03 *Miraglia*, Krājums, I-2009. lpp., 32. punkts).
- 34 Kā to savu secinājumu 45. punktā norāda ģenerāladvokāts, šīs tiesības uz brīvu pārvietošanos atbilstoši ir garantētas tikai tad, ja nodarījuma izdarītājs zina, ka gadījumā, kad viņš ir bijis notiesāts un izcietis savu sodu vai attiecīgā gadījumā viņš ar galīgu tiesas spriedumu ir attaisnots kādā dalībvalstī, viņš var brīvi apmesties teritorijā, uz ko attiecas Šengenas Līgums, nebaidoties, ka citā dalībvalstī pret viņu var tikt ierosināts kriminālprocess, pamatojoties uz to, ka šis nodarījums šīs otrās dalībvalsts tiesību sistēmas izpratnē ir atsevišķs noziedzīgs nodarījums.
- 35 Tomēr tādēļ, ka valstu krimināltiesības savā starpā nav saskaņotas, kritērijs, kas pamatots ar nodarījuma vai aizsargājamo juridisko interešu kvalifikāciju, radītu tik pat daudz šķēršļu pārvietošanās brīvībai Šengenas telpā, cik daudz ir krimināltiesību sistēmu Līgumslēdzējās valstīs.
- 36 Šādos apstākļos vienīgais kritērijs, kam ir nozīme KĪŠL 54. panta piemērošanā, ir nodarījuma būtības kvalificēšana, ko saprot kā konkrētu apstākļu, kas nedalāmi savstarpēji saistīti, esamību.

- 37 It īpaši attiecībā uz tādu gadījumu kā pamata lietā ir jākonstatē, ka principā tā sevi ietver nodarījumus, kas to būtības dēļ nedalāmi ir savstarpēji saistīti.
- 38 Tajā pat laikā — kā to pamatoti norāda Nīderlandes valdība — šajā sakarā valstu kompetentajām tiesām ir jāveic galīgs nodarījumu identiskuma novērtējums un tām ir jāpārbauda, vai attiecīgie nodarījumi pēc būtības ir savstarpēji nedalāmi saistīti laikā un šajā gadījumā — arī pēc to objekta.
- 39 Atšķirībā no Slovākijas valdības minētā šī interpretācija nav attiecīgs KĪŠL 71. panta rezultātā radies atvieglojums, kurā paredzēts, ka Līgumslēdzējām valstīm jāpieņem pasākumi, kas vajadzīgi, lai apkarotu nelikumīgu tirdzniecību ar narkotiskām vielām.
- 40 Tāpat — kā to pamatoti norāda Nīderlandes valdība — KĪŠL neparedz, kura no atšķirīgajām tiesību normām būtu jāpiemēro pirmā un turklāt minētās konvencijas 71. pantā nav ietverta nekāda norāde attiecībā uz nodomu sašaurināt minētā 54. panta piemērošanas jomu, ar kuru Šengenas telpā ir nostiprināts *ne bis in idem* princips, kas judikatūrā ir atzīts par vienu no Kopienu tiesību pamatprincipiem (skat. šajā sakarā 2002. gada 15. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, no C-250/99 P līdz C-252/99 P un C-254/99 P *Limburgse Vinyl Maatschappij u.c./Komisija, Recueil*, I-8375. lpp., 59. punkts).
- 41 No tā izriet, ka KĪŠL 71. pantā izdarītā atsauce uz spēkā esošajām Apvienoto Nāciju Organizācijas Vienotajām konvencijām nav jāsaprot kā šķērslis KĪŠL 54. pantā nostiprinātā *ne bis in idem* principa piemērošanā, ar kuru tiek novērsts tikai tas, ka

viena persona par to pašu nodarījumu tiek saukta pie kriminālatbildības vairākas reizes, tajā pat laikā Šengenas telpā neradot kriminālatbildības neiestāšanos.

42 Nemot vērā šos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka KĪŠL 54. pants ir interpretējams tādējādi, ka:

- nozīmīgs kritērijs KĪŠL minētā panta piemērošanā sevī ietver nodarījuma būtības kvalificēšanas kritēriju, ko saprot kā konkrēto nodarījumu, kas nedalāmi savstarpēji saistīti, kopuma esamību neatkarīgi no šo nodarījumu vai aizsargājamo juridisko interešu juridiskās kvalifikācijas;
- nodarījumi par to pašu narkotisko vielu eksportēšanu un importēšanu, kas ir sodāmi un par kuriem persona tiek saukta pie kriminālatbildības dažādās KĪŠL Līgumslēdzējās valstīs, principā ir uzskatāmi par “tiem pašiem nodarījumiem” šī 54. panta izpratnē; galīgais vērtējums šajā sakarā ir jāveic valstu kompetentajām tiesām.

Par tiesāšanās izdevumiem

43 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

- 1) 54. pantā Konvencijā, ar ko īsteno Šengenas 1985. gada 14. jūnija Nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām, kas parakstīta 1990. gada 19. jūnijā Šengēnā, nostiprinātais *ne bis in idem* princips ir jāpiemēro Līgumslēdzējā valstī ierosinātajā kriminālprocesā par nodarījumiem, par kuriem ieinteresētā persona jau ir notiesāta citā Līgumslēdzējā valstī pat tad, ja šajā otrajā valstī minētā notiesājošā sprieduma pasludināšanas brīdī minētā konvencija vēl nebija stājusies spēkā, ar nosacījumu, ka tā attiecīgajās Līgumslēdzējās valstīs bija spēkā brīdī, kad tiesa, kas izskata lietu, otrās tiesvedības laikā izvērtēja *ne bis in idem* principa piemērošanas nosacījumus;
- 2) tās pašas konvencijas 54. pants ir interpretējams tādējādi, ka:
 - attiecīgais kritērijs minētā panta piemērošanai ir nodarījumu identiskuma kritērijs, ko saprot kā nodarījumu, kas nedalāmi savstarpēji saistīti, kopuma esamību neatkarīgi no šo nodarījumu vai aizsargājamo juridisko interešu juridiskās kvalifikācijas;
 - nodarījumi par to pašu narkotisko vielu eksportēšanu un importēšanu, kas ir sodāmi un par kuriem persona tiek saukta pie kriminālatbildības

dažādās KĪŠL Līgumslēdzējās valstīs, principā ir uzskatāmi par “tiem pašiem nodarījumiem” šī 54. panta izpratnē; galīgais vērtējums šajā sakarā ir jāveic valstu kompetentajām tiesām.

[Paraksti]